

Αρ. Φακ.: Κ.Π. Ι/3
Αρ. Φαξ.: 367965
Αρ. Τηλ.: 306365

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ Φ.Π.Α.
1471 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Ερμηνευτική Εγκύκλιος 22

8 Ιανουαρίου 1997

Όλους τους λειτουργούς,

Υπηρεσίες συμβούλων

Οι υπηρεσίες που αναγράφονται πιο κάτω:

- όταν παρέχονται από το εξωτερικό σε πρόσωπο που βρίσκεται στην Κύπρο, φορολογούνται με τη μέθοδο της αντίστροφης χρέωσης ωσάν να τις παρέχει ο λήπτης, δυνάμει του άρθρου 9 και της παραγράφου 3 του Παραρτήματος Ι του Ν.246/90, ενώ
- όταν παρέχονται από υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο σε πρόσωπο που βρίσκεται το εξωτερικό, εξαιτούνται από το φόρο δυνάμει της παραγράφου (xviii) του Πρώτου Μέρους του Παραρτήματος ΙΙΙ του Ν.246/90.

3. Υπηρεσίες συμβούλων, μηχανικών αρχιτεκτόνων, γραφείο επιβλέψεων, κτηματομεσιτών, γραφείο μελετών (consultancy bureaux), δικηγόρων, λογιστών και άλλες παρόμοιες υπηρεσίες καθώς επίσης και υπηρεσίες επεξεργασίας δεδομένων και παροχής πληροφοριών.

Παραδείγματα υπηρεσιών που εμπίπτουν στην παράγραφο 3

- (α) Οι υπηρεσίες συμβούλων και γραφείων μελετών περιλαμβάνουν:
- έρευνα για τις προτιμήσεις και τάσεις της κατανάλωσης
  - έρευνα και ανάπτυξη
  - μελέτη για τη γενική οργάνωση της επιχείρησης, για την πρόσληψη, διοίκηση και αξιοποίηση του προσωπικού, την ειδική οργάνωση συγκεκριμένων κλάδων της επιχείρησης κ.λ.π.
  - μελέτη για τη μηχανοργάνωση της επιχείρησης.
- (β) Οι υπηρεσίες των μηχανικών και των αρχιτεκτόνων περιλαμβάνουν την εκπόνηση σχεδίων.
- (γ) Οι υπηρεσίες των γραφείων επιβλέψεων αφορούν την επίβλεψη οικοδομικών εργασιών.
- (δ) Οι υπηρεσίες των κτηματομεσιτών συνίστανται στη διαμεσολάβηση για την αγοραπωλησία ακίνητης ιδιοκτησίας.

- (ε) Οι υπηρεσίες των δικηγόρων και λογιστών περιλαμβάνουν εκείνες που τις παρέχουν υπό την επαγγελματική τους ιδιότητα.
- (στ) Παρόμοιες με τις πιο πάνω είναι οι υπηρεσίες των διαιτητών (arbitrators), των μεταφραστών γραπτών κειμένων και των αναλογιστών.
- (ζ) Οι υπηρεσίες επεξεργασίας δεδομένων παρέχονται μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή.
- (η) Υπηρεσίες πληροφοριών παρέχουν οι ανταποκριτές ξένου τύπου και τα γραφεία ιδιωτικών ντετέκτιβ.

Παραδείγματα υπηρεσιών που δεν εμπίπτουν στην παράγραφο 3

- (α) Φυσική εργασία επί αγαθών ή εγκατάσταση αγαθών (δεν περιλαμβάνονται στις υπηρεσίες μηχανικών).
- (β) Υπηρεσίες διεύθυνσης/διαχείρισης (management services), γραφειακές ή γραμματειακές υπηρεσίες.
- (γ) Εκπαίδευση και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και επιλογή διευθυντικών στελεχών.
- (δ) Υπηρεσίες επικοινωνίας και διαβίβασης περιλαμβανομένης και της διαβίβασης πληροφοριών μέσω δορυφόρου, τηλεφώνου, φαξ, κομπιούτερ κ.λ.π.
- (ε) Υπηρεσίες γραφικής τέχνης.
- (στ) Επιθεώρηση πλοίων και φορτίου.
- (ζ) Έλεγχος ποιότητας αγαθών.

Η εγκύκλιος Α.209 αντικαθίσταται με την παρούσα.

(Μ. Μιλτιάδου)
για Έφορο Φ.Π.Α.

Κοιν.: Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου
Τ.Θ. 4935
1355 Λευκωσία
: Γενικό Ελεγκτή
Αντ.: Φακ. Κ.Π. ΙΙΙ/1/χviii